

Jeg vilde sætte megen Pris paa, om det høje Ting vilde følge Flertallet med Hensyn til Ændringsforslag Nr. 35, saa at vi blive staaende ved Paragraffens Affattelse, og til tredje Behandling, hvis der fra anden Side skulde blive ytret Ønske derom, sætte de 2 Aar lidt højere op. Jeg kan ikke tænke mig, at dette vilde støde paa uoverstigelige Vanskeligheder hos den højtærede Minister.

De øvrige Steder, hvor jeg har et Særstandpunkt, ere omtalte af andre ærede Medlemmer. Kun maa jeg fremhæve, at der er et Spørgsmaal, som Udvalget ikke har faaet drøftet til Ende, og det er Spørgsmaalet om Privatisters Adgang til at bestaa Afgangsprøven ved den ny Realklasse, og at Udvalget derfor inden 3die Behandling vil komme med en Indstilling til Tinget vedrørende dette Spørgsmaal. Jeg skal dog endnu, inden jeg slutter, tillade mig at gøre et Par Bemærkninger med Hensyn til Udtalelser, som ere faldne fra andre ærede Medlemmer. Disse Bemærkninger kunne lettest koncentreret om Forhandlingen angaaende Sløjdens Stilling i Skolen. Ærede Medlemmer ville have bemærket, at Lovforslaget og Udvalgets Flertal give Sløjden og tilsvarende Fag en saadan Stilling, at de ikke behøve at snige sig ad Bagveje ind i Skolen. Alle Døre ere dem aabne for at træde ordentlig ind, naar Tid og Omstændigheder maatte være dertil. Fra Udvalgets Mindretals Side er der derimod udtalt Ønske om, at Sløjdd allerede nu skal gøres til obligatorisk Fag i Skolen. Man har her argumenteret paa en Maade, som ikke kan tænkes at tilfredsstille Sløjdsagens Venner, idet man stadig har argumenteret, som om Sløjdd var et Fag, der tilsigtede den legemlige Udvikling i Mod-sætning til andre Fag, som tilsigtede den aandelige Udvikling. Men saa længe den danske Sløjddbevægelse har været fremme, har det været hævdet bestemt af dens Talsmænd, at vi i Sløjdd netop ikke have et saadant ensidigt legemligt Udviklingsfag. Det har været hævdet fra alle Sider, at Sløjdd er et Fag, der tilsigter hele Personens Udvikling, baade den legemlige og den aandelige. Man har hævdet, at Børnenes lagttagelsesevne, deres Sansers Dygtighed, deres Fantasis Styrke, hvad man vil nævne af intellektuelle Kræfter, bleve satte i Bevægelse gennem Sløjdden, lige saa vel som der foregik et legemligt Muskelarbejde, der for øvrigt netop ikke er saa overmaade stort ved Sløjdd. Det er den Stilling, som Sløjdsagens Venner hidtil have indtaget her i Landet. Derfor er

det ejendommeligt at høre Forslaget om at gøre Sløjdd obligatorisk forsvaret ud fra den Betragtning, at Sløjdd var et Fag, som tilsigtede en ensidig legemlig Uddannelse. Jeg har tidligere baade sagt og skrevet, at jeg betragtede den Mand, som førte Sløjdden frem her i Landet, som en af vore genialeste Mænd. Jeg føler mig overbevist om, at naar den nyere europæiske Pædagogiks Historie skal skrives, bliver han en af de faa Danske, som faa deres Navne med. Jeg beundrer den Ænergi og Dygtighed, hvormed Manden har ført denne Sag frem, ligesom jeg beundrer den Ænergi og Dygtighed, hvormed han har bearbejdet de enkelte Udvalgsmedlemmer for at faa dem til at tage Stilling i denne Sag. Ikke desto mindre kan jeg ikke tilraade at følge Mindretallet her. Det forekommer mig, at Sløjdsagens Venner her pludselig vise en mærkelig Mangel paa Tillid til deres egen Sag. Stol paa Livets Ret. Hvis Livet viser, at vi her have at gøre med en Bevægelse, som er udelukkende pædagogisk, og ikke med en Bevægelse, som tillige, om end kun delvis, er en Modebevægelse, vil den ved Hjælp af den planlagte Lov have opnaaet alt, hvad man kan ønske sig af Lejlighed til at komme frem. Jeg skal ikke fortabe mig videre i Undersøgelser vedrørende dette Punkt, jeg mener, at Lovforslaget, som det er, er godt, at det er tilfredsstillende, at man, hvor man har Lokaler, Kræfter og Penge, kan føre Sagen frem. Tror man paa Sagens Godhed, synes jeg, at dette i og for sig kan være nok. Jeg skal blot endnu tilføje, da saa mange andre have været inde paa de økonomiske Betragtninger, at det, som økonomisk vil fordre, foruden et mindre Tilskud i Øjeblikket, er Renten af $\frac{1}{2}$ Million, eller, hvis man tager Lærernes Pension og lignende med, saa maaske Renten af $\frac{3}{4}$ Million. Jeg mener, det er absolut for tidligt for selve det sunde i Sløjddbevægelsen at fastslaa det skarpt her paa dette Punkt. Man arbejder roligere og bedre videre, naar man arbejder med Loven, som den er, aabnende Betingelser for Sløjdden overalt, hvor Skolerne ønske at faa dette Fag indført. Det kan ikke nægtes, at naar man fra saa mange Sider taler om Overanstrengelse og om, at der er for mange Fag og for mange Timer, er det ejendommeligt samtidig at presse et nyt Fag ind, et Fag, som enten maa tage Timer fra nogle af de gamle Fag, saa at disse faa en mindre tilfredsstillende Behandling, eller bewirke, at Skoletiden forlænges. Thi de Herrer, som ønske